

Projecte +FUTUR:
Escenari de tendències i àrees
d'acció prioritàries

+FUTUR
Actuar × Avançar-se

RESUM EXECUTIU

www.uch.cat

RESUM EXECUTIU

Davant els reptes que tenen els sistemes sanitaris i socials, La Unió va considerar d'interès iniciar un exercici de prospectiva que ajudés les entitats associades a encarar els reptes i intentar situar-se anticipadament en l'escenari de futur, des de la perspectiva de la provisió i l'organització dels serveis. Aquest procés de reflexió va arrancar a finals de l'any 2016, configurant el que hem denominat com a Projecte **+FUTUR.**

S'ha desenvolupat amb l'objectiu següent:

- Identificar les tendències de futur que afectaran la provisió i l'organització dels serveis sanitaris i socials i construir escenaris per tal d'adaptar els serveis als elements d'entorn, i influir en l'organització adequada del sistema sanitari i social.

El projecte s'ha dut a terme aprofitant els espais de participació ja existents de La Unió (consells de sector, consells tècnics assessors, Consell consultiu, Fòrum d'Associats Col·laboradors) i complementant la participació amb alguns grups focals de col·lectius d'especial interès (professionals assistencials, usuaris i cuidadors, agents socials).

Es va iniciar amb la **Taula rodona sobre tendències de l'entorn** a la VII Jornada associativa de La Unió, del desembre de 2016.

A continuació es va acordar que el Comitè de sectors de La Unió, el qual reuneix els vocals-presidents dels consells de sector, es constituís com a **Grup permanent de direcció i seguiment del projecte**.

Durant el 2017 es van fer **21 sessions presencials d'identificació i discussió de tendències** i **6 enquestes de valoració de pronòstic i impacte** sobre tendències identificades, amb un total de **468 participants**, entre professionals assistencials, gestors, usuaris i agents socials. Finalment, a la **VIII Jornada associativa**, de l'1 de desembre de 2017, sota el lema "Escenaris de futur, des de la diversitat, el compromís, la independència, la professionalitat i la innovació" van participar **160 persones vinculades a les entitats associades en cinc grups de debat**.

El projecte ha continuat el 2018 amb la consulta a experts, acadèmics i grups d'interès a partir de l'escenari de tendències i les propostes d'actuació sorgides del debat a la Jornada associativa del 2017.

S'han definit **8 Àrees d'acció prioritàries**, al voltant de les quals s'articulen les accions concretes per impulsar amb les entitats les transformacions necessàries per continuar oferint el millor servei a la població. Per avançar-nos amb una visió de contribució al país i oberta al món.

La Unió ha estat designada per la International Hospital Federation per a l'organització del **44è Congrés Mundial d'Hospitals el 2020 a Barcelona**. Aquest esdeveniment, que tindrà un enfocament ampli, més enllà de l'àmbit hospitalari, serà una gran oportunitat per portar al debat internacional la necessitat de transformació dels serveis d'atenció a les persones davant els escenaris de futur, i compartir amb altres països i organitzacions les experiències que iniciem amb el **Projecte +FUTUR**.

Tendències en la provisió i l'organització dels serveis

Les tendències de l'entorn presentades pels experts en la Jornada associativa de La Unió del 2016 es van centrar en la població, l'economia, la societat, la transformació digital, les organitzacions i les persones.

A partir d'aquesta aportació inicial i a través de les sessions de treball i grups focals, es van identificar les tendències en la provisió i l'organització dels serveis en cinc eixos: a) Ciutadania, pacients i usuaris, i la seva relació amb els serveis, b) Tendències en la demanda de serveis, c) Canvis en la manera d'atendre les persones i de produir els serveis, d) Exercici professional en transformació i reptes en la gestió dels recursos humans i e) Gestió de les organitzacions en un entorn de canvi. Finalment, es van sintetitzar les tendències més significatives en un Escenari resum.

Escenari resum de tendències identificades

Propostes d'actuació

A la Jornada associativa de La Unió del 2017, es van proposar una sèrie d'actuacions per adaptar els serveis i les organitzacions per afrontar l'escenari de futur dibuixat sobre la base de les tendències identificades.

Les propostes es van proposar des d'una doble perspectiva: què poden fer les entitats i què pot fer La Unió per ajudar-les en el seu posicionament davant l'escenari de futur.

De forma sintètica podem destacar les propostes d'actuació següents:

Què haurien de fer les entitats

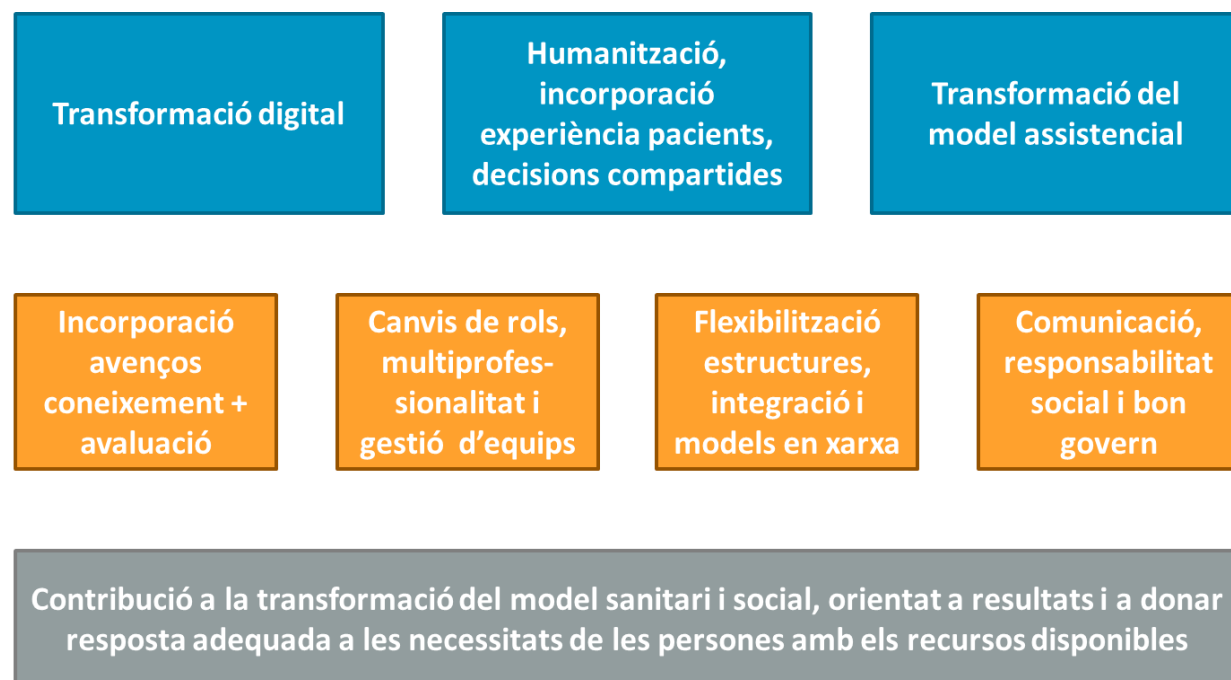
1. Adaptar l'**atenció a les característiques diferencials de la població**, identificar necessitats per grups de població amb respostes variades segons perfils de les persones ateses.
2. Fomentar la cultura de les **decisions compartides**, facilitant la participació activa de la persona atesa i potenciant la incorporació de la seva experiència.
3. Adaptar la **capacitació dels professionals i els directius** a les dinàmiques que exigeix el nou entorn (relació més exigent i participativa amb la ciutadania, pacients, cuidadors i persones ateses; abordatge integral de la persona; curar-cuidar-acompanyar; efectivitat de la pràctica assistencial; anàlisi massiu de dades; utilització de les TIC; comunicació efectiva; utilització d'eines de relació no presencial; gestió d'equips; gestió emocional de les persones; orientació a resultats; treball en xarxa...).
4. Apostar per **les TIC i els canvis tecnològics** en tots els àmbits assistencials i no assistencials i desplegar **noves formes de treball** (e-consulta, videoconferència, teletreball...).
5. Utilitzar tots els **canals de comunicació** per a la relació amb la ciutadania i els usuaris, per a la comunicació interprofessional i per a la comunicació interna.
6. **Flexibilitzar les estructures organitzatives** per aconseguir una interacció més efectiva amb les persones ateses i facilitar una millor conciliació amb la vida laboral i personal.
7. Potenciar la **integració** de serveis sanitaris i socials i les **sinèrgies** entre diferents serveis, afavorint la coordinació i el desenvolupament de **models en xarxa**.
8. Impulsar **canvis de rol** i el **reconeixement per competències**, identificar **noves figures funcionals**, posar en valor el **treball multidisciplinari** i impulsar el **lideratge compartit**.
9. Desplegar **estratègies innovadores de retribució**, generant ofertes diferenciades (salari monetari, salari emocional) incentivadores de l'acompliment i el desenvolupament professional i estimuladores de l'atracció i fidelització dels professionals i el lideratge amb talent a les organitzacions.
10. Generar compromís entitat-professionals, amb dinàmiques d'**autonomia de gestió d'equips i corresponsabilització amb els resultats**.
11. Orientar les organitzacions a l'**efectivitat de la pràctica assistencial**, generar indicadors de resultats a nivell d'unitat de treball.
12. Reforçar la gestió i la comunicació en **responsabilitat social** per mantenir i guanyar en reputació davant la societat, fent més visible l'**aportació real de valor públic de les entitats**.

Què hauria de fer La Unió

1. **Promoure l'avaluació** a través d'indicadors homogenis i comparables, elaborats en base a una gestió independent de les dades.
2. Influir en **avançar efectivament cap a un model de contractació en base a resultats**, co-liderant la fixació d'objectius amb l'Administració i les asseguradores i negociant la contraprestació econòmica lligada a canvis de model.
3. Identificar necessitats de **col·laboració**, proposar i establir acords amb altres institucions i organitzacions de proveïdors per potenciar **objectius compartits**.
4. Liderar la **interlocució amb col·legis professionals** en relació amb els canvis de la **transformació del món professional** (adaptació de rols, treball multidisciplinari, necessitats de professionals...) i potenciar la **interlocució amb l'Administració** en la regulació de les professions.
5. Definir **orientacions estratègiques de formació i desenvolupament** per adaptar la capacitat de professionals i directius de les entitats a les dinàmiques que exigeix el nou entorn.
6. Crear un **banc d'experiències i bones pràctiques** de les entitats associades i fer-ne difusió. Impulsar el **benchmarking** d'experiències.
7. Desenvolupar **instruments de comunicació i intercanvi** i promoure la creació de plataformes d'interoperabilitat.
8. Establir **guies d'actuació per als professionals** en els aspectes en **procés de canvi** (comunicació amb els usuaris, decisions compartides, relació no presencial).
9. Desplegar serveis de **suport** a les entitats en el **desenvolupament de nous serveis** (acompanyament a pacients i cuidadors, serveis "a la carta", atenció al domicili, utilització de xarxes socials...).
10. Donar **suport** a les entitats en la **gestió del canvi** (comunicació estratègica i interna, gestió d'equips, utilització i anàlisi de dades, flexibilització d'estructures organitzatives, multidisciplinarietat, noves maneres de treballar, conciliació, aliances, responsabilitat social...).
11. Elaborar material didàctic per **divulgar cartera de serveis i circuits** en l'atenció a les persones, en els serveis que ofereixen les entitats associades.
12. Donar a conèixer el **model sanitari i social català** i posar en valor els **"valors" de les entitats**.

Àrees d'acció prioritàries

A partir de les Propostes d'actuació suggerides pels grups de treball de la Jornada Associativa en els cinc eixos d'agrupació de tendències s'ha fet un treball de síntesi per a passar de la fase d'anàlisi i propostes a la d'inici de les accions que han de fer possible l'actuació anticipativa davant l'escenari de futur que afectarà la provisió de serveis d'atenció a les persones. Com a resultat d'aquest treball s'han definit **8 Àrees d'acció prioritàries** que constituïran el marc de desplegament del **Projecte +FUTUR** a la pràctica.

La Unió i les entitats que la conformen volem no només adaptar-nos als canvis, sinó avançar-nos-hi per ser-ne agents actius. I fer-ho conjuntament des de totes les dimensions de les organitzacions: la propietat i la governança, la direcció i la gestió, els professionals, les persones i famílies que atenem i l'entorn comunitari i territorial on ens movem.

La Unió ha estat designada per la International Hospital Federation com a organitzadora del 44 Congrés Mundial d'Hospitals que se celebrarà a Barcelona el 2020. Aprofitarem per compartir les nostres experiències de canvi amb el projecte +Futur.

Actuar per avançar-se, mirant el futur amb una mirada oberta al món.